їн, зокрема Іспанії, Німеччини, Росії, Білорусі та інші до складу національного законодавства відносять не лише ратифіковані міжнародні договори, а й загальні принципи та норми міжнародного права. При чому останні стають складовою частиною національного законодавства в силу самого лише факту їх існування, і їх ратифікація не потрібна. В Україні ж через особливості правової техніки ст. 9 Конституції загальні норми і принципи міжнародного права, особливо втілені у формі міжнародного звичаю, практично не можуть бути застосовані.

На стадії нормотворчості основними способами взаємодії міжнародного та внутрішньодержавного права (способами імплементації міжнародно-правових норм) є відсилка та інкорпорація.

Відсилка означає створення у внутрішньодержавному праві норми, що відсилає до норм міжнародної угоди, через що останні можуть діяти всередині країни в незміненому вигляді, тобто так, як вони існують в самій угоді.

Інкорпорація, як правило, здійснюється шляхом прийняття нової норми національного права, однак можливі випадки, коли до вже існуючої норми вносяться зміни, що приводять її у відповідність з міжнародним правом. Розрізняються два основні види інкорпорації – рецепція та трансформація.

Рецепція права – відродження, сприйняття ідей, принципів та положень системи права минулих епох новою системою права [3, с. 305].

При рецепції неможливо говорити про пряму дію міжнародно-правових норм у внутрішньому правопорядку, тому що рецепція є не чим іншим як засобом їхньої заміни. Після рецепції у внутрішньому праві починають діяти норми тільки зовні, схожі на міжнародно-правові, по суті ж — норми внутрішнього права. Факт рецепції має безумовне значення для тлумачення відповідної норми внутрішньодержавного нормативно-правового акта. Рецепція найбільш авторитетних міжнародно-правових норм (наприклад, норм Міжнародного пакту про громадянські і політичні права 1966 р., Конвенції про захист прав людини й основних свобод 1950 р.) може вплинути на тлумачення навіть норм конституції.

Таким чином, завдяки міжнародному праву формується структура внутрішньодержавного права. Вплив внутрішньодержавного права на міжнародне полягає у запозиченні міжнародним правом окремих норм чи інститутів, вироблених у праві тієї чи іншої держави. Такий вплив може бути як процесуальним, коли запозичуються, наприклад, правила ведення переговорів, укладання договорів тощо, так і матеріальним, коли запозичуються безпосередньо правила поведінки.

Список використаних джерел:

1. Мережко О. О. Співвідношення міжнародного і національного права // Юридичний журнал. – 2009. – №2. – С. 1 – 5.

2. Конституція України від 28 червня // Відомості Верховної Ради України — 1996, — №30 Ст. 141 (зі змінами внесеними Законом України «Про відновлення дії окремих положень Конституції України» від 2 лютого 2014 р. // Офіційний вісник. — 2014. — №19. — Ст. 583).

3. Наливайко Л. Р. Тлумачний термінологічний словник з конституційного права (Explanatory Terminological Dictionary on Constitutional law) / Л. Р. Наливайко, М. В. Беляєва. — 2-е вид. допов. — Запоріжжя : Дніпровський металург, 2010. — 304 с.

Проблеми реалізації конституційної реформи в Україні

Юсіфлі Б.Т.о., студент 3-го курсу навчально-наукового інституту права та психології НАВС
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент **Пустовіт Ж.М**

Постійні реально соціально-економічні процеси діалекти їх динаміки, зміни у взаємозв'язках з іншими суспільними відносинами природно вимагають і будуть вимагати постійної певної корекції конкретних заходів щодо тактики реалізації стратегічного курсу розвитку держави. Процес впровадження норм чинної Конституції вимагає саме якісного перетворення всієї системи суспільних відносин: економічних, соціальних, політичних тощо. І, безперечно, мова має йти про юридичні державно-владні відносини. Правова система і система органів публічної влади виступають певними різно-порядковими зовнішніми контурами суспільства, демократичність яких визначає передумови суспільного прогресу, всебічного розвитку людини [1, с. 536].

Питання реалізації конституційної реформи є дуже актуальним у наш час, адже демократичний державно-правовий розвиток українського народу не може реалізовуватися за межами конституційних приписів. Саме Конституція юридично оформляє основні

параметри державності, розподіляє повноваження між владними структурами, наділяє громадян, їх об'єднання правами і покладає обов'язки, створює правові передумови забезпечення в країні демократичного політичного режиму [2, с. 84].

Державно-правовий розвиток українського народу зумовлений декількома чинниками. По-перше, ефективний та стабільний розвиток суспільства необхідний нашій державі для більш ефективного розвитку її економічної, соціальної, політичної та інших сфер. По-друге, для успішної співпраці з іншими розвиненими країнами світу. І по-третє я вважаю, це зумовлено тим, що для України одним з пріоритетних напрямків розвитку є вступ до Європейського Союзу та інших міжнародних організацій, де потрібні високий розвиток економічної сфери країни та повна реалізація закріплених конституційних норм.

Отже, можна назвати на сучасному етапі розвитку України проблеми, які заважають реалізації конституційної реформи:

- низький рівень підготовки політичної еліти, яка, зазвичай, складається з представників окремих верств суспільства з високим рівнем достатку і їх інтереси обмежені збереженням власного капіталу;

- хибне уявлення людей про демократію (представники нового покоління трактують її як вседозволеність без будь-яких обмежень, а ті люди, які жили за часів Радянського Союзу розтлумачують її як зло, що заважає існуванню держави).

Одним із поширених явищ є порушення принципу недопустимості суперечностей між законами України та Конституцією України, тобто виникають конституційні колізії. Шляхтун П.П. розглядає конституційні колізії як суперечності, які виникають між різними законами або різними положеннями одного закону [3].

Прикладом цього можуть слугувати такі випадки:

- суперечність між статтею 17 у якій говориться, що «на території України не допускаються розташування іноземних військових баз» та пунктом 14 перехідних положень Конституції України, де говориться про можливість тимчасового перебування іноземних військ та використання ними військових баз України на правах оренди;

- колізія між нормативно-правовим актом та конституцією (суперечність між Конституцією України та Законом України «Про конституційний Суд України»).

Можна звичайно навести і інші приклади, але для порушення даної проблеми достатньо і вище викладеного. Як у першому так і у другому випадках, такі суперечності та неточності заважають повній та всебічній реалізації конституційної реформи в Україні.

Щодо труднощів, які виникають в процесі реалізації Конституції України, її норм та положень, то вони пов’язані з різними ознаками, які на даний момент притаманні нашому суспільству та державі.

Такими ознаками є:

- недосконаліть законодавства України, його суперечливість з Конституцією та між собою;

- недосконаліть самої Конституції України, так як у ній самій міститься багато норм, які суперечать одна одній, або дійсності;

- низький рівень розвитку правової культури та свідомості населення, що пов'язаний з довгостроковим перебуванням у складі іноземних держав;

- низька політична свідомість політичної еліти, яка тлумачить норми Конституції України на свою користь, незважаючи на той факт, що згідно самої Конституції політики мають представляти волю народу, діяти в його інтересах;

- відсутність ґрунтовних наукових досліджень з питань реалізації Конституції.

Ці всі та інші фактори негативно впливають на рівень реалізації Конституції держави в суспільстві, роблять її недієвою.

Отже, реалізація конституційної реформи є далеко не безпроблемним явищем для України. Однією з основних її проблем є її перехідний характер, відповідно до перехідного періоду у розвитку нашої держави і нашого суспільства. В Україні продовжує існувати певною мірою змішаний тип держави та політичний плюралізм. Можна з впевненістю сказати, що за такої форми правління одночасно присутні ознаки і демократизму, і анархізму, і авторитаризму, а тому такі умови не сприяють всебічній реалізації Конституції, адже вона при демократизмі буде реалізовуватись, при анархізмі – нехтуватись, а при авторитаризмі реалізовуватись, але однобічно, лише у тих напрямках, які вигідні для держави чи певного кола осіб. Слід наголосити, що ефективна реалізація Конституції залежить від двох чинників: з одного боку, від державної влади, від її бажання діяти на користь суспільства, втілювати основні конституційні положення в життя держави та

суспільства, але з іншого боку, втілення цих норм неможливе без бажання самого суспільства їх сприйняти та виконувати, і у свою чергу вимагати від держави їх виконання.

Список використаних джерел:

1. Фрицький О.Ф. Конституційне право України: Підручник. / О.Ф. Фрицький – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 536 с.
2. Погорілко В.Ф. Проблеми реалізації Конституції України: теорія і практика: Монографія. / В.Ф. Погорілко– К.:НАНУ, 2003, с. 84.
3. Шляхтун П.П. Конституційне право: словник термінів [Текст]: довідк. вид. / П. П. Шляхтун. – К.: Либідь, 2005. – 568 с.

Поняття та ознаки конституціоналізму

Якубенко А.О., студент 2-го курсу навчально-наукового інституту права та психології НАВС
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент **Пустовіт Ж.М.**

Актуальність даної проблематики полягає у тому, що становлення конституціоналізму в Україні здійснюється в руслі формування правової держави, яка не тільки визнає і закріплює на рівні Конституції і поточного законодавства основні права та свободи людини і громадянина, а й забезпечує правову безпеку особи, її життя, здоров'я, гідність, захищеність її прав не тільки від посягань інших осіб і організацій, а й від самої держави, її посадових осіб.

Проблема поняття конституціоналізму є багатоаспектною і це обумовило необхідність вивчення і узагальнення робіт вітчизняних учених та зарубіжних авторів — юристів, філософів, соціологів, психологів, різноманітного теоретичного матеріалу, законодавства.

Дана проблематика досліджувалася у працях як українських так і зарубіжних вчених. Зокрема, нею займалися: М. Баймуратов, О. Батанов, В. Кампо, М. Орзіх, В. Погорілко, І. Словська, П. Стецюк, В. Шаповал, Ю. Шемшученко, С. Авак'ян, М. Баглай, Є. Венізелос, Є. Маганаріс, Д. Фельдман, Ю. Тихомиров.

Метою статті є з'ясування змісту, особливостей і виокремлення характерних рис українського конституціоналізму.

У сучасній юридичній літературі конституціоналізм зазвичай розглядають у нерозривному зв'язку з обмеженням влади держави як «надію на існування конституційних важелів відносно встановлення державних обмежень», «юридичне обмеження держави і загальну протидію свавіллю правління», сукупність принципів, порядку діяльності й інституціональних механізмів, що традиційно використовуються з метою обмеження державної влади. Це, однак, не виключає різноманіття поглядів щодо розуміння поняття «конституціоналізм».

Так, Ю.П. Єременко розглядає конституціоналізм як єдність конституційного устрою, конституційної ідеології та конституційної практики.

Згідно з Л. Фрідменом, конституціоналізм - це: а) живий, верховний закон, втілений у життя країни; б) ставлення суспільства до Конституції; в) демократичні зразки поведінки й інститути, що з'явилися навколо Конституції; г) сукупність громадянських прав, свобод слова і гарантії прав меншинств від переважної більшості.

Л.В. Соніна вважає, що «конституціоналізм - це політико-правовий режим, що полягає в конструюванні індустріального (постіндустріального) суспільства і встановленні у ньому початку конституційності (гармонії, справедливості) з метою забезпечення його повноцінного існування й розвитку шляхом втілення в праві, правосвідомості, суспільно-державному устрої ідей (цінностей) пріоритету конституційного законодавства, забезпечення людської гідності, прав та свобод людини і громадянина, демократії та децентралізації, сильної державної влади, свободи економічної діяльності, інших ідей (цінностей), а також шляхом виділення в суспільстві соціальних груп, здатних відстоювати названі ідеї (цінності)» [1, с. 54].

М.А. Рябінін переконаний, що під конституціоналізмом розуміють вчення про конституцію як обґрунтований інструмент політичного управління державою. На його думку, створена у суспільстві політична система, заснована, у першу чергу, на конституції та конституційних методах управління державою [2, с. 7].

Ж. А. Бокоєв розглядає конституціоналізм у трьох аспектах: 1) як систему (форму) правління, протилежну абсолютизму у формі конституційної правової держави, заснованої на принципі обмеженого правління і приматі прав людини; 2)як варіант політичної модернізації, що полягає у перерозподілі монархічної влади органам народного